

medbestemmende om, hvad der skal ske paa dette Omraade, saa forstaar jeg ikke dette. Naar Statens Tjenestemænd undtages, er Rigsdagen jo ikke det rette Forum til Afgørelse af Lønsspørgsmaal. Det er helt andre Steder, man beskæftiger sig dermed, og jeg tror Steder, som er mere kompetente end Rigsdagen. Indenfor det enkelte Fag kender man jo bedst Lønningsforholdene og forstaar bedst at føre de Forhandlinger mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, der er nødvendige; det er ikke i Rigsdagen, disse Forhandlinger skal føres.

Det er en stor Misforstaaelse, at vi her i Landet har store Arbejderlønninger. Adskillige Fag har ikke opnaaet noget siden 1920, fordi det, de har opnaaet, faktisk er taget tilbage igen i Kriseaarene 1921—22, hvor der som Følge af Pristallet faldt nogle ret store Lønreduktioner. I de sidste 2 Aar er Lønnen gaaet 17 pCt. ned som Følge af Pristallet, og jeg forstaar ikke, hvordan det skal ende, for Stillingen er snart fortvivlet for dem, der skal leve af deres Arbejde.

Mange herinde tror, at Arbejderne er udmærket godt stillede, men der er mangen en rask Arbejdsmand, der maa arbejde for nogle og fyre tyve Kroner om Ugen. Skulde man virkelig kunne tænke sig, at et saadant slidfuldt Arbejde skulde kunne gøres billigere, naar man tænker paa de Priser, vi har paa vore Varer. Det samme Forhold gør sig i stor Udstrækning gældende indenfor Haandværk og Industri, hvor Lønningerne efterhaanden er kommet saa langt ned, at der sandelig ikke er nogen Grund for Rigsdagen til at arbejde paa at faa os længere ned.

Der er en Grænse for, hvor langt man kan komme ned i Lønninger, der er den Grænse, der bestemmes af Varepriserne. Der er fra Arbejderne saa ofte sagt, at hver Gang vi har faaet et Pristal, er Priserne begyndt at stige nogle Dage efter. Jeg tror, at Kul- og Kokspriserne er steget saadant noget som 100 pCt., Brødet er i den senere Tid steget med 8 Ø. pr. kg, og jeg kan saaledes nævne en hel Mængde Omraader, hvor Prisstigningen har gjort sig gældende efter Pristallets Fremkomst. Men samtidig er det givet, at de Penge, som Arbejderne faar i Løn for deres Arbejde, er formindsket med 5 pCt., naar man ogsaa tager de 12 pCt. med i Betragtning, vil det altsaa sige, at Arbejderne faar 17 pCt. mindre i Løn; Købeevnen er altsaa blevet meget betydeligt forringet, og hvad betyder det?

Jeg kan erindre, at naar man i Krigsperioden kom ind til en smaa-handlende,

hørte man saa ofte disse Ord: Det er forfærdeligt at tænke sig, her kommer næsten ikke en Arbejder, uden han har et halvt Hundrede Kroner til at betale med, ja, nogle har endogsaa 100 Kr. Men kommer De ind til de samme handlende nu, saa vil de sige: Nu har Arbejderne slet ingen Penge. Et saadant Forhold skader hele Samfundet, thi jeg synes, det maa være saa indlysende, at jo mere Arbejdskraftens Løn nedsættes, jo mindre bliver Købeevnen, og da Arbejderklassen udgør en saa stor Del af Befolkningen, er det givet, at det nævnte Forhold vil indvirke paa Industri, Haandværk, Landbrug, Købmandsstand, ja, paa det hele Samfund. Socialdemokratiet har altid kæmpet for en saa godt lønnet Arbejderstand som muligt, og dette vil atter skabe en god Købeevne i Befolkningen. Jeg vil derfor anbefale ærede Medlemmer, der har talt om dette Forhold, at søge at beskæftige sig med noget andet — Lønningerne skal vi nok blive enige om andre Steder end her paa Rigsdagen.

Sneum: Under Finanslovforslagets første Behandling i Fjor omtalte jeg Arbejderforsikrings-Raadets Arbejde, dets Afgørelser og Kendelser, og jeg henstillede, at man søgte at fortolke den gældende Lovs Bestemmelser human og at træffe Afgørelserne i Overensstemmelse hermed. Jeg har i det forløbne Aar haft Lejlighed til at komme en Del af Arbejderforsikrings-Raadets Afgørelser paa nærmere Hold, og jeg har erfaret, at man indenfor de tilskadekomnes Kreds i høj Grad er utilfreds med mange af de Resultater, som Arbejderforsikrings-Raadet kommer til. Og jeg skal ogsaa indrømme, at adskillige af Arbejderforsikrings-Raadets Beslutninger ser højst mærkelige ud, naar man kender de paagældende tilskadekomne og deres Forhold, deres resterende Arbejdsevne og deres Chance for at tjene noget i Fremtiden.

De kritiske Bemærkninger, jeg her ønsker at fremføre, er rettet til Arbejderforsikrings-Raadet eller dets Flertal. Arbejderforsikrings-Raadet er i alt væsentligt suverænt, det har Afgørelserne i sin Haand og dermed ogsaa Ansvaret. Ministeren har jo ingen Indflydelse paa Arbejderforsikrings-Raadets Kendelser, og hans Ret til senere at gribe ind er desværre ved Loven gjort meget minimal. Jeg skal indrømme, at Loven om Ulykkesforsikring ikke er Idealet af en Lov, den er ogsaa paa sine Steder uklar, men jeg har den Opfattelse, at baade dens Aand og dens Bogstav hjemler